

Bestrijden van pestiden

METEN = WETEN

Frans Rooijers
voorzitter

19 november 2025
Bijeenkomst Tynaarlo

Inhoud

- Pesticiden > zorgen bij omwonenden
- Wat doet M=W?
 - meetprogramma's
 - juridisch
 - verspreiding kennis (PR+politiek)

Pesticiden

Meerdere woorden

- Pesticiden
- Bestrijdingsmiddelen
- Gewasbeschermingsmiddelen
- Gif
- Toelating door Ctgb
= college voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen

Verschillende soorten

- herbicides (tegen onkruid bv. Glyfosaat)
- insecticides (tegen insecten bv. Fipronil)
- fungicides (tegen schimmels bv. Mancozeb)
- Kiemremmers

Gevaren

- Opslag >>
- Gebruikers >> Gezondheid
- Omwonenden >> Biodiversiteit
- Natuur >>

Gevaren gezondheid

Risico op ziekte van Parkinson bij blootstelling aan landbouwgif

19-09-2019 · leestijd 3 minuten · 2469 keer bekeken · bewaren

- Zowel voor boeren als omwonenden
- Meer Parkinson op platte land
 - Frankrijk: beroepsziekte
 - Professor Bas Bloem
- Vermoedens ALS, kanker?
 - Weinig onderzoek

Gevaren biodiversiteit

- Sterke afname insecten
- Aantasting biodiversiteit
 - Bij natura2000: voorzorgbeginsel
 - Gebruik pesticiden: nee, tenzij

Drinkwaterbronnen in Drenthe ernstig vervuild: WMD roept provincie op tot ingrijpen

NOS Nieuws • Woensdag 24 april 2024, 18:22

Bloeiende planten verdwijnen uit Nederlandse natuur door tekort aan insecten

NOS Nieuws • Donderdag 4 juli 2024, 08:40

Slecht jaar voor bestuivende insecten: weinig bijen, vlinders en hommels

Burgerinitiatief

- Lelieteeelt (2019) - Bollenboos
 - >> sierteelt
 - >> alle pesticiden
- Westerveld >> Drenthe >> Noord Nederland
- Samenwerking met landelijke partijen en andere lokale groepen

Missie

- Het beschermen van een **goede gezondheid** door het in stand houden en verbeteren van een goed woon-/leefklimaat voor **mens, dier, bodem en ecosystemen**;
- het beschermen van de **cultuurhistorische en ecologische waarden**;
- het streven naar een omgeving **zonder bestrijdingsmiddelen**;
- het bevorderen van **duurzame** productie van **voedselgewassen** op een biologische grondslag;
- het geven van gevraagde en ongevraagde **adviezen** aan bewoners, overheden, politieke partijen en andere organisaties ter bevordering van het doel van de vereniging;
- het verrichten van **alle verdere handelingen**, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn

Meten

Verspreiding – volgens telers

Metingen

- Geen openbare meetgegevens
 - In 2020 was de afzet van pesticiden 9,8 miljoen kg en was daarmee ruim 5% hoger dan in 2019.
 - Het RIVM advies: chemische stoffen in Nederlandse bodems breed in kaart brengen
 - Dit advies heeft de minister naast zich neer gelegd.
-
- Dan doen we het wel zelf:
 - Metingen diep in de natuur
 - Gras, akkerranden, boerenkool
 - Lelieteeelt (2019) - Schone sier

Bron: Mantingh & Buijs (2020, [link](#))

GN023

Verspreiding

Stof	GN019	GN020	GN021	GN022	GN023
Afstand in meters tot vorige punt	nvt	1068	864	485	1770
Compound	µg/kgDS	µg/kgDS	µg/kgDS	µg/kgDS	µg/kgDS
6-Benzyladenine 1		kwalitatief aangetoond			kwalitatief aangetoond
Clothianidin 1	6,5				
Triflumizole-FM-6-1 1	7,6				
DIFENYL	31,8	25,8	40,9	27,3	37,9
FENYLFENOL-2	3,0	1,0	2,0		1,0
DIFENYLAMINE	3,0	3,0	4,0	2,0	3,0
Difenoconazole 1			3,2		
Fluroxypyr					
CHLOORPROFAM	4,8	3,2	3,2		3,2
ANTRAQUINON	2,0	2,0	4,0		
PENDIMETHALIN	2,0		7,8		
PROSULFOCARB			8,8		5,3
totaal microgram/kg droge	60,7	34,9	73,9	29,3	50,3
aantal verschillende stoffen	8	6	8	2	6
Droge stof percentage	38,1%	49%	55,5%	42,3%	52,2%
Totaal insecticiden microgram/kg DS	9,5	3,0	4,0	2,0	3,0

kwalitatief aangetoond: de stof is aanwezig maar kon niet gekwantificeerd worden

boodschap: pesticiden verspreiden zich kilometers van de akker, tot diep in Natura-2000

Verspreiding - werkelijk

Wat weten we?

- Er hangt een nevel van giftige stoffen over ons land
- Boeren en burgers zijn dag en nacht blootgesteld aan cocktails van pesticiden
- Natura 2000-gebieden zijn niet beschermd tegen inwaai
- Niet-vluchtige stoffen hechten aan stofdeeltjes en verwaaien zo

Juridisch

Maar kennis leidt niet automatisch tot verandering

Daarom:

- Procedures tegen gemeenten en provincies
- Op basis van Europese wetgeving
 - Habitat Richtlijn
 - Kader Richtlijn Water
 - Aarhus
- Geen civiele procedures

Habitat richtlijn

- Provincie is bevoegd gezag
- Habitat-richtlijn > Voorzorgbeginsel
 - project mag geen schade opleveren aan natuur
 - bewijslast bij projecteigenaar (=teler)
- Raad van State (2 april 2025):
 - bij Natura 2000 gebieden natuurvergunning nodig
- Handhavingsverzoeken provincies

Aanbevelingen aan overheden

- Verbied het gebruik van vluchtige stoffen
- Handhaaf de Europese richtlijnen!
- Doe meer onderzoek naar relatie bestrijdingsmiddelen ↔ biodiversiteit & gezondheid
- Verbeter de toelatingsprocedures (Ctgb)
- Creëer spuitvrije gebieden

Onze website

Voor een gezonde leefomgeving zonder pesticiden

Samen tegen schadelijke pesticide pendimethalin

Vier milieuorganisaties - Stichting Natuurbeschermingswacht, Pesticide Action Network Netherlands, Vereniging Meten+Weten en Stichting Mobilisation for the Environment - hebben gezamenlijk een formeel verzoek ingediend bij het College voor de

[LEES VERDER »](#)

Gemeente Westerveld wil impact van sierteelt tot 2030 beperken

De gemeenteraad van Westerveld heeft op 27 mei 2025 besloten dat zij laat onderzoeken wat de juridische mogelijkheden zijn om de impact van

[LEES VERDER »](#)

Het is tijd voor sierteelt zonder gif | opinie

Onze voorzitter Frans Rooijers schreef een betoog over pesticiden en sierteelt voor opiniestuk 3oep. Het opiniestuk is inmiddels meer dan 100.000 keer gelezen!

[LEES VERDER »](#)

Update uitspraak Raad van State

Op 2 april kwam de lang-verwachte uitspraak van de Raad van State over de invloed van bestrijdingsmiddelen op natuurgebieden. Wat is er sindsdien

[LEES VERDER »](#)